

Erdős Virág

Madame Poe

Gesler Lilinek

Szereplők:

ANYA (anya, 45 éves)

LÁNY (a lánya, 25 éves)

XIX. századi párizsi, kispolgári szobabelső. A színpad rendező-bal oldalfalánál egy öltözőasztalka széssel. Az asztaltól balra, tehát a színpad rendező-bal oldalfalának felénk eső részén egy csukott ajtó. A színpad rendező-jobb oldali, elülső részén egy kis, kerek tonett-asztal széssel. A színpad hátsó falának első harmadában egy nyitott ablak, odakint a sötét, éjszakai égbolt. Előtte, kissé jobbra egy tükrös-paplannal és nagy, habos párnákkal megvetett egyszemélyes ágy.

A Lány a XIX. század első felének kispolgári párizsi divatja szerinti utcai ruhában ül az öltözőasztalkánál, és miközben az utolsó simításokat végzi a toalettjén (parfüm, pirosító, rúzs, stb.) különféle szerepeket próbál a tükör előtt. Eközben az Anya hosszú, fehér, hálóingnek is beillő otthoni ruhában a színpad másik végén álló kártyaasztalnál arccal felénk fordulva ül, és elmélyülten pasziánszozik. Nem vesznek tudomást egymásról, párhuzamosan beszélnek, halkán, maguk elé. A Lány végig a tükör felé fordulva, az Anya pedig a kártyák fölé hajolva ül.

LÁNY *(a tükörképének, affektálva, mintha szerepet próbálna)* Excusez-moi, Monsieur,...bocsásson meg, hogy csak így ismeretlenül megszólítom, de...

ANYA *(nem reagál a Lányra, elmélyülten pakolgatja a kártyáit)* Na, nézzük csak... ezt ide, ...ezt ide...

LÁNY *(ugyanúgy)* ... tudja nem vagyok ismerős erre felé, megtenné, hogy...

ANYA *(megőrül a kártyának, amit húzott)* Hohó, egy ász, micsoda szerencse! Akkor ezt most...

LÁNY *(eljátssza, mintha valamilyen inzultus érte volna, felháborodva)* ... Na de kérem, mit képzél?! Mégiscsak hallatlan, azonnal engedjen el...

ANYA *(tovább pakolászik, elégedetten)* Voila! Így is van.

LÁNY *(ugyanúgy, eljátssza, hogy meglepődik)*...Apuka! Maga az? Nahát!

ANYA *(miközben új lapot húz)* Hát akkor... lássuk a következőt!

LÁNY *(másik szerepet próbál, más hangon, affektálva)* Good evening, miss Usher, how do you do?

ANYA *(tovább, ugyanúgy)* Igen, ...ez ide,...

LÁNY Anyámmal? *(sajnálkozva, affektálva)* Ó, my God! Későn érkezett! Tudja édesanyám sajnos néhány órával ezelőtt...

ANYA Ez meg ide, ...így...

LÁNY *(túljátssza, affektálva)* I'm so sorry! ... Fontos lett volna?

ANYA *(magában zsörtölődve)* Na nézzenek oda! Miféle lapok ezek?!

LÁNY *(újabb szerep, más hangon, komolyságot mímelve)* Nem, felügyelő úr, fogalmam sincs, hogy történhetett, ... *(elmerengve)* ahogy aznap reggel gyanútlanul benyitottam a hálószobába, egyszercsak,...*(ripacs módra túljátssza)* még visszagondolni is rettenetes,...

ANYA *(miközben újabb lapot húz)* Na vajon? *(megnézi)* Hopp!
(csalódottan lefelé biggyeszi az ajkát)

LÁNY ...egyszer csak itt találtam szegény anyámat *(teátrálisan)* ...
szanaszét hajigált kispárnák,...feldúlt lepedők és... *(nyomatékosan,
drámaian)* vértől pirosuló paplanok között...

ANYA *(enyhe csalódással a hangjában)* Nocsak, nocsak. Ez igazán
különös...*(teljesen belefeledkezve rakosgatja a lapokat, miközben magában
énekelget)* pámm-pá-rámm-pá-pámm-pá-pá...

LÁNY *(ugyanúgy)*...Még próbáltam, hogy hátha ... De szegénykém
akkorra már...

ANYA *(szórakozottan dúdolva magában, az előbbi ritmusra)* „most-a-nagy-
ti-tok-le-jár”...

LÁNY *(hivatalosan, affektálva)* Nos, ha nincs több kérdése, akkor én, ha
megbocsát...

ANYA *(dúdolva)* „Szólt a holló...”

LÁNY *(negédesen, affektálva)* ...excusez-moi, felügyelő úr...

ANYA *(miközben továbbra is elmélyülten pakolgat, önfeledten,
belefeledkezve, prózában)* Szólt a holló...

Hirtelen váltás

LÁNY *(fennhangon, de továbbra is változatlan testtartásban a tükör előtt
ülve, szigorúan, türelmetlenül, éles, bántó, lekezelő hangon)* Anyuka!

ANYA *(fennhangon, de továbbra is a kártyaasztal fölé hajolva)* Igen?

LÁNY *(szigorúan, lekezelően)* Tessék szépen lefeküdni!

ANYA De én még...

LÁNY *(hideg és kemény „anyai” rutinnal, már az Anya felé fordulva)*
Semmi de! Anyuka is nagyon jól tudja, hogy már régesrég aludnia kéne.
Fogmosás? Megvolt? ... Pizsama?

ANYA *(felemeli a fejét, döbbenet)* Pizsama?! Na de kislányom, csak nem
gondolod, hogy pizsamában fogok befeküdni a... ?

LÁNY *(ingerülten, pattogósan, szenvtelenül)* Miért? Mi a baj a pizsamával?
Büdös? Hm? Nem büdös. Most jött ki a pucérájból, tessék csak megnézni!
Finom illatos.

ANYA De én...

LÁNY *(gúnyosan)* Ja! Hogy anyuka inkább...

ANYA *(felcsillan a szeme)* ...a hosszú-fekete? Hm? Mit szólnál a hosszú, fekete taftához? Tudod! Amin az a huncut kis csipkeberakás van itt elől!...

LÁNY *(hüledezve)* Csipkeberakás?! Te jó ég! Miket beszél, anyuka? ...Hát képtelen végre belátni, hogy...

ANYA *(zavartalanul folytatja, a kezével mutatja, hogyan képzei, lelkesen)* Örületes dekoltázs, ... plusz egy hatalmas, mondén bárkakalap ... *(bizalmasan)* Te idefigyelj, arra gondoltam, hogy végülis egy leheletnyit fel lehetne szedetni az aljából, mit szólsz? *(huncut, bizalmas hangon)* Charlotte nénikédet megütné a guta, hm? Azokkal a szenzációsan ódivatú nézeteivel...

LÁNY *(ingerülten)* Hogy mit szólok? Há-há! Ez jó! ... Hogy mit? *(nagy elánnal belekezd)* Na idefigyeljen anyuka!...

ANYA *(újra belefojtja a Lányba a szót, zavartalanul, nagy átéléssel, túljátszott, drámai hangon vizionál)* ... Gondold csak el! Fekszem ott egy könnyű, fekete taftban, ... némán, kiterítve, ... ha! *(fülel)* a zenekar tust húz *(nyekergő hegedűszó, a gyászinduló első taktusai)* ... mire megdördül az ég, ... *(egyetlen nagy lendülettel)* s miközben tombol a vihar és Párizs egén villámok cikáznak, *(huncut, ripacs hangon)* aközben szegény agyalágyult Pierre bácsikádtól a Morgue utcai talpfoltozón át egészen a frissen kinevezett rendőrminiszterig egytől-egyig mind egy szálig ott szobroznak némán körülöttem ...

LÁNY *(elborzadva hallgatja, elege van)* Na ne! Azért ez már mégiscsak...

ANYA *...(teátrálisan)* és egyre csak sírnak, ... és zokognak,... és jajveszékelnak, ... őzjögő fájdalmukban már-már a *(mutogat, mintha látná maga előtt)* bukszust, ... meg a drapériát, ... meg a gyöngyökkel kivert keresztímezéses szemfedőmet tépik, ... hogy az embernek szinte kedve támad felpattanni és azon nyomban lefújni az egész buta hajcihőt, *(felcsillanó szemmel)* és akkor hopp...!

LÁNY *(szörnyülködve fogja a fejét)* Olálá!

ANYA *(felemeli a mutatóujját, áhítattal)* A krizantémok alól, ... meg a La France rózsák, meg a ... Bourbon-liliomok gyászszalagocskákkal telitűzdelt roppant halmai alól egyszerre kivillan két hófehér kis formás bokacsont...!
... Hát nem gyönyörű?

LÁNY *(szörnyülködve)* ?

ANYA *(átszellemülten, zavartalan hévvel)* Mint valami jel! Mint egy végső, dacos kis toppantás, ...egy biztató, szelíd intés ... az ittmaradókhhoz, hogy... *(különös átéléssel ejti ki)* Au revoir! ... *(visszazökken)* Na? Mit szólsz?

LÁNY *(undorodva, halkán)* Disgracieux.

ANYA *(zavartalanul)* Nem is rossz, hm? *(dolgavégezetten folytatja a pasziánszot)* Hát akkor meg, minek úgy sietni, gyöngyöm? Majd holnap szépen odaszólunk annak ronda, vastag Margónak, hogy legyen olyan kistündér és kapjon le a szoknyám aljából egy olyan két-három gyöngye hüvelyknyit, elvégre...

LÁNY *(felcsattan, gúnyos, ingerült hangon)* Holnap?! ... Méghogy holnap! Megőrült anyuka? ...Vagy hülyének néz?

ANYA *(hízelegve, affektálva)* Na de babukám! Lehetnél egy kicsikét empátikusabb! Hát képes lennél egy közönséges pizsamában bedugni a saját tulajdon édesanyádat a...

LÁNY *(felpattan)* Na most aztán elég a komédiából! Szót se többet, mert különben... *(ellentmondást nem tűrő hangon)* Egy-kettő, sipirc lefeküdni!

ANYA *(hízelve)* Te, drágám!

LÁNY *(foghegyről)* Igen?

ANYA Tudod arra gondoltam...

LÁNY ?

ANYA *(csacsogva)* Hogy ezt a partit még lejátszanám. Két dáma, nézd csak! Milyen érdekes! Ez ritka dolog ám! Hogy két dáma így egymás mellé kerül! Úgy ám! Ebből még kiszülhet bármi! Hohó! Az is lehet teszamazt, hogy még a végén...

LÁNY *(keményen, türelmetlenül)* Már megbocsásson anyuka, de tudja maga egyáltalán, hogy hány óra van? Kilencet beszélünk, vagy nem? Még egy perc, és befutnak a kuzinék a koszorúkkal, maga meg itt kukorékol egy szál bugyiban...!

ANYA *(hökkenten tekint végig földig érő hálóruháján)* ??

LÁNY *(magából kikelve)* És az esperes úrra nem gondol? Meg a Szent Mihály lovára? Hm? Meg azokra a rokonszenves temetőszolgákra, akik voltak olyan szívesek, és szinte ingyen, ... pusztán a szűkös anyagi helyzetünkre és nemmellesleg anyuska előrehaladott mentális állapotára való tekintettel...

ANYA *(megszeppenve ül)* ??

LÁNY... Na jó. Háromig számolok...

ANYA *(összeszedi a bátorságát, felcsattan)* És a mese? Hm? ... Azt ígérted, mese is lesz! A tücsök meg a hangya, meg a róka meg a ... *(jelentőségteljesen)* holló! ... *(lemondóan)* Na persze!...

LÁNY *(felkapja a fejét)* Holló? Miféle holló?

ANYA *(duzzogva)* ...Átverés volt. Tudtam én!

LÁNY Ne pimaszkodjon anyuka, mert kaphat egyet! Amindenit! Egyébként is, jut eszembe. Bizonyítvány? Megvan?

ANYA Miféle bizonyítvány? Csak nem azt akarod mondani, hogy... *(sértetten, affektálva)* Quelle impertinence! *(megbántva, duzzogó hangon)* Össze-vissza bukdácsoltam világéletemben, tudod nagyon jól. És akkor? Minek ezt folyton fölhánytorgatni...

LÁNY *(szigorúan, keményen, pattogósan)* Hogy miféle bizonyítvány? Méghogy miféle! Tudja maga azt nagyon is jól! Most mit idétlenkedik? Világosan megmondták, hogy azt vinni kell. Anélkül nem megy. Vagy azt akarja, hogy a temető árkában kaparják el? Mi? Jól is néznénk ki! Mégilyet! ... Na, mit ül ott, még megfázik nekem. *(fenyegetően)* Jöjjön szépen, mert esküszöm hogy... *(elindul az Anya felé)*

ANYA *(fülel, mintha hallaná)* Ha! *(lovaskocsi csilingelése)* Hallod? ... Megjött a kocsi! *(a nézőtér fölé, a semmibe mered, mintha látná, elismeréssel)* Hm, nem is rossz! ... Két pompás, fekete csődör, ...egy szimpatikus gyászhuszár ...

LÁNY *(kipillant az ablakon, idegesen)* Igen? Na, tessék. Hát ezt mondom! Nem ezt mondom? Na, jöjjön szépen, odakísérem. *(odaszalad, felállítja az Anyát a székről, és odakíséri az ágyhoz)* Kapaszkodjon! *(befekteti az ágyba és odaül az ágy szélére)* Így, ni. *(kedvesen, anyáskodva)* Betakarom, rendben? Ne izéljen már édesanya, csak a derekát! Tetszik tudni! Muszáj! *(játékos, rémisztgetős hangon)* Azok a szörnyű, huzatos éjszakák, ... ahogy ki-bejár a bús, borongós őszi szél ... a Pére-Lachaise ódon falai között... *(az Anya a párnája alól előhúzza egy könyvet)* Hát ez? Na nézzenek oda! Mit olvas anyuka? *(gyanútlanul)* Csak nem...?

ANYA *(szórakozottan)* Pardon? ... Ja! Poe. ... Szeretted?

LÁNY *(felpattan, a könyvet visszadobja az ágyra, élénk színű, rikító, vörös kesztyűje közben leesik az ágy mellé, magából kikelve)* Pú?... Fújj, de

undorító! Nem szégyelli magát?! Felnőtt nő léte! Mégilyet! Ha ezt majd a jóistenke megtudja...!

ANYA *(rémülten)* Gondolod, hogy...

LÁNY *(kárörvendően)* Há-há!

ANYA *(szorongó, megfélemlített hangon)* Maradsz egy picit??

LÁNY Én? Még mit nem! Eszembe sincs! Anyuka *tudja* nagyon jól, hogy én még...

ANYA Igen? *(sértődötten)* Hát, ahogy gondolod. Akkor tudod mit? ... Hozd ide a telefont!

LÁNY A telefont? Minek?

ANYA *(sértődött, szemrehányó hangon)* Fel akarom hívni a dédit. Van itt egy-két *momentum*, amiről kötelességem őt tájékoztatni.

LÁNY Ilyenkor? ...Na idefigyeljen anyuka. Egy. A telefont még nem találták föl. *(nagyképűen, cinikusan)* Hm, ez van. Gőzmozdony, sztetoszkóp, *dinamit*, ... anyukának bármit, boldogan, tényleg, *(gúnyosan, kárörvendően)* de ez a telefon-dolog ez most nem fog összejönni. Kettő: csipkebokorvessző. Három: megbeszéltük ezerszer, hogy szegény drága dédike már...

ANYA *(felül az ágyban, őszinte ijedtséggel)* Úristen! Ezt nem is mondtad!

LÁNY *(fenyegetően)* Ne tessék kezdeni a cirkuszt! Ne tessék, mert...

ANYA *(engedelmesen visszafekszik)* Hát jó. ... De ha esetleg mégis hívna, mondd meg neki, légy szíves, hogy...

LÁNY Megmondom... Hát akkor én, ha megbocsát ....*(elindul kifelé, mentében)* Kisvillanyt? Úgy hagyjam?

ANYA *(elgondolkozva, szórakozottan)* A kisvillanyt? Oui, c'est une bonne idée... *(észbe kap, izgatottan felkiált)* Á!

A Lány megtorpan

Az Anya kitakarózik, majd kiugrik a paplan alól és a monológ végére kiül az ágy szélére

ANYA ... Egy pillanat babukám, várj csak egy percet! Tudod, hogy én a világért sem akarnálak feltartóztatni, nem-nem, távol álljon tőlem, jamais de la vie, ha úgy érzed, menned kell, hát menj. Elvégre nagylány vagy már, ... valóságos ... *(különös ízzel ejti ki a szót)* lakli, ... igazán meglehetnek a

saját privát pszichopatológiai passzióid, ...csak tudod, (*démonian, fenyegetően*) most ahogy így hirtelen...

LÁNY (*elbizonytalanodva*) Hirtelen?

ANYA (*még inkább démonian*) ... ahogy így hirtelen az arcodra esett a fény, ...nézd csak! (*a Lány hitetlenkedve a tükörbe néz*) Látod? Hm? Látod ott azt a halovány, sötét árnyékot elsuhanni a homlokod előtt? ...

LÁNY (*tapogatja a homlokát*) Erre gondol? Ó, az csak egy...(*felkap az asztalkáról egy púderpárnácskát és egyetlen mozdulattal „eltünteti a foltot”, vidáman*) Voila! (*mutatja, hogy ennyi volt*)

ANYA (*ugyanazzal a vészjósló lendülettel folytatja*) Huha, babukám! Huha! Nincs neked véletlenül valamilyen gyógyíthatatlan megbetegedés? ... (*teátrális hangon*) Főfájás, hidegrázás, hónaljárok duzzanata? Hm?

LÁNY Miket beszél??

ANYA (*ugyanúgy*) Rien parail? Ajakszárazság, szívgyengeség, kurbunkulusok a fartájékon? (*komoran*) Te idefigyelj, ha ilyesmit tapasztalsz, ...akkor inkább el se indulj! Mert akkor az..., (*főlényes okoskodással*) ugye tudod? (*sajnálkozva*) Peste.

LÁNY (*hitetlenkedve, komolytalanul*) Micsoda?!

ANYA Bubópestis. Hát, igen. Patkányok terjesztik, mindenki tudja (*ekkorra már kint ül az ágy szélén, most ijedten kapja föl a lábát*) Á-á! (*dühösen rúgkapál, mérgesen*) Amindenit ezeknek a dögöknek! ...Egyébként elég gyakori! Főleg ilyen fiatal lányoknál! Látod! Pedig hogy könyörögtem, hogy ne állj szóba idegenekkel, nem? Most aztán kikaptad! (*affektálva*) Quelle malheur! Szegény kicsikém!

LÁNY (*méltatlankodva*) Jaj, anyuka...komolyan mondom, ez most már ... ez most már tényleg... (*meglátja a vörös kesztyűt az ágy mellé esve*)... hopp, a kesztyűm!

A Lány visszaszalad a kesztyűjéért

ANYA (*kihhasználja az alkalmat*) De ne aggódj! Itt vagyok, megoldjuk. Csak semmi pánik! Most az a lényeg, hogy ne veszítsük el a fejünket!

LÁNY (*gúnyosan, gonosan, lekezelően*) Atyavilág! Most mit parádézik, nem látja, hogy... (*nagy dérrel-durral elindul kifelé*)

ANYA (*utánakiált*) Nyugi babám! Van időnk! A szimptómák csak fokozatosan jelentkeznek! ...Per pillanat minden rendben, n' est ce pas? Az elméd tiszta, a testi-lelki kondícióid kifogástalanok, lótsz-futsz, jössz-mész, teszel-veszel, (*a Lány elgondolkozva megtorpan, majd megbabonázva hallgatja az Anyát*) könnyűnek érzed magad, szépnek, fiatalnak... Tipikus tünet! Mindig így kezdődik! Aztán egyszercsak puff, egy könnyű orrdugulás, egy óvatlanul elhullajtott takonydarabka, aztán mire odaszökkensz a szekreterhez, hogy előkotorászd a fiók mélyéről az élére vasalt batiszt zsebkendődet, addigra már dől is a szádon a forró, habos vér. Rettenetes látvány lesz, nekem elhiheted, ... de semmi baj! ... Majd félrenézek, rendben? ... (*negédes diadallal*) Na gyere babám, addig is, bújj ide mellém!

LÁNY (*magához tér, fölényesen*) Há-há! Még csak az kéne! Világosan megmondtam, hogy nekem most okvetlen el kell mennem.

ANYA (*élesen*) Nem tanácsolom! Jelen körülmények közt ez a lépés, már ne is haragudj, de par excellence öngyilkosság!

szünet

LÁNY (*terápiás nyugalommal, lassan, komolyan, halkán, jelentőségteljesen*) Na idefigyeljen! Most minek ezt, hm? Anyuka! Hát maga is pontosan tudja, hogy várnak. Hát nem lenne egyszerűbb, ha most szépen bebújna a paplan alá, lehunyná a szemeit és búcsúzóul megpróbálna valamilyen kedves, szolid emléket felidézni a múltból? A százéves háború? ... Marat halála?... Marie-Antoinette lefejezése? ... (*bizalmaskodó hangon, jelentőségteljesen*) Az áprilisi örült liezon? (*közelebb hajol*) Vagy az a titkos kis tengerentúli kiruccanás...(*súgva*) azzal a felejthetetlen normandiai partraszállással...hm? (*hirtelen felcsattan*) Hát nem lenne jobb? Minthogy parádézik itt nekem, ...lármákat rendez, és szcénát csinál...

ANYA (*higgadtan, halkán*) Várnak? ... És mégis kik várnak, ha szabad érdeklődnöm?

LÁNY (*zavartan, ingerülten*) Hogyhogy kik? ...(*halvány női büszkeséggel a hangjában*) Hát a himpellérek!

ANYA (*őszinte csodálkozással*) Himpellérek? Miféle himpellérek?

LÁNY *(mint aki kénytelen megadni magát, visszaroskad a székére, és mintha kéretné magát, alig titkolható élvezettel belekezd a mesélésbe)* Jaj, anyuka, most mért csinál úgy, mintha nem tudná? Maga is volt fiatal, vagy nem?...*(érzéketesen, teátrálisan)* Vasárnap van, tombol a nyár, ... a külvárosokban érik a *(fura nyomatékkal ejti a szót)* tök, ... a Luxemburg-kertben virágozik a *puszpáng*, ... A Grand bulváron alkonyattájt meggyújtják a ...*(bumfordi nyomatékkal)* *bunzenégőket*... A magamfajta fiatal lányok ilyenkor szépen fogják magukat, ... *(megigazítja a kezén a vörös kesztyűt)* kesztyűt húznak, ... lesétálnak a Szajna partjára és szóba elegyednek a himpellérekkel.

ANYA *(finoman puhatólózva)* Úgy érted, hogy ... elbeszélgettek?

LÁNY Hát persze. Elbeszélgetünk. Olyanformán, hogy az egyikük így váratlanul mögém kerül, előkapja a rugós kését, mire én felsikoltok, megpróbálok elszaladni, de hiába, elbotlok az első kőben, hasravágódom és kész.

ANYA *(ijedten)* Kész? Hogyhogy kész?

LÁNY Hát, hogy inentől már nem nagyon beszélgetünk, esetleg néhány elejtett szó, hogy *(felsikolt, meggyőződés nélkül)* Ááááá!, vagy hogy Szűz-Mária-Szent-Antal, de ez akkor már csak afféle *reflex conditionalis*, ... ha érte anyuka, miről beszélek... mert ilyenkor az ember inkább már csak fekszik nyugton a fűben, és várja, hogy megtörténjen.

ANYA Megtörténjen? *(összevont szemöldökkel)* Úristen, de mégis mi?

LÁNY *(ártatlanul)* Ja, semmi olyasmi, amire gondolni tetszik, nem, manapság már igazán nem jellemző, a legritkább esetben, ...picit mindig reménykedem benne, hogy hátha mégis, kivételesen, exceptionellement ... de nem. *(természetesen, magától értetődően)* Egyszerűen csak sutty, kitépi a fülemből a topázt, ... a nyakamból a zafírt, ... a ruhámról a brost, ... igaz is, a brost! *(felkap az öltözőasztalkáról egy kitűzőt, és egyetlen mozdulattal kitűzi a ruhájára)* ...aztán fogja a kését, és szíven szúr.

ANYA *(különösebb megrendülés nélkül)* Nafene.

LÁNY *(egyre jobban belelendül, egyre lelkesebben)* Hát igen, de inentől aztán pláne kaland, ugyanis a kollégája, egy másik himpellér, -- úgy érte, hogy egy másik ilyen jóképű briganti -- váratlanul odaugrik, egyetlen, gáláns mozdulattal a nyakamra hurkol egy hosszú, vastag kötelet egy *(mutatja)* *ekkora*, drabális kockakövel, aztán beveznek velem a Szajna

közepére, és zutty, belelöknek a vízbe. És ennyi. Eltelik *egy hét*, eltelik *két hét*, ... (*élvezetesen túldramatizálva*) én egyre csak ringok ott a meder alján, opál fényű, tágra nyílt szemekkel, ... a nyakamon kötél, a szívemben sötét, jeges úr ...

ANYA (*kontrasztosan hétköznapi, praktikus, prózai hangütéssel*) Jól van babakám, jól van, de azért nem maradj sokáig! Tudod, hogy másnap reggel mindig...

LÁNY (*ugyanolyan hévvel zavartalanul folytatja tovább*)... Mígnem aztán egyik éjjel, valamely titokzatos vízalatti incidens következtében a kötél szépen leoldozódik a nyakamról, miáltal a még mindig (*keresi a szavakat*) formás, mutatós és ... jól öltözött, ...ámbár kissé *módosult* állagú tetem szép lassacskán feligyekszi magát a víz tetejére és huss: kisodródik a partra. Eltelik *egy hét*, eltelik *két hét* ... Előbb-utóbb arra járnak, megtalálják, ... *összekanalazzák*...

ANYA (*hüledezve*) Össze-... (*undorodva*) júúúj...

LÁNY (*folytatja*) ... körbeülik, piszkálgatják, nézik, tanakodnak, ...ám hogyan, hogy nem, a párizsi kerületi rendőrhatóság a hamarjában összeverbuvált nemzetközi kórboncnoki konzílium *legmerészebb* tudományos tévelygéseinek dacára sem jut majd heteken át még a legesleges-legcsekélyebb eredményre se. ...

ANYA (*belefeledkezve*) Ne mondd!

LÁNY ... (*crescendo*) A nyomozás megfeneklik, a testület tanácstalan, a rendőrkapitány bánatában kivándorol Francia-Polinéziába, Párizs forrong, az elégedetlen néptömegek előzönlük az Elysées Palotát, a belügyminiszter őrrjög, a lemondását fontolgatja, ráadásul szűk családi körben már-már öngyilkossággal fenyegetőzik ...(*hirtelen nyugodt, vidám hangon*) amikor végre színre lép Dupin: ... és mindent kiderít!...(*ragyogva*) Na? Mit szól? Hát nem csodálatos?

ANYA (*hirtelen feleszmél, értetlenkedve*) Dupin? Ki ez a Dupin? És egyáltalán! Nem gondolod babakám, hogy...

LÁNY (*felcsattan*) Jaj, anyuka, *mit* tudom én, hogy ki ez a Dupin, hát nem mindegy magának, hogy ki ez a Dupin? ... Most az a lényeg, hogy mind a *Le Mercure*, mind a *Le Soleil*, mind pedig befolyásos *Le Commercial* az ügy minden apró fejleményéről a legteljesebb pedantériával fog beszámolni, ... úgyhogy anyuka igazán megértheti, hogy a világért sem szeretném

elmulasztani. Na. *(türelmetlenül felpattan a székéről, odamegy az Anya ágyához, ingerülten)* Anyukának már úgyis mindegy! Anyuka akkorra már...ugye? Úgy-úgy! Ahogy megbeszéltük! Mégiscsak ez a természet rendje, úgyhogy most már ne tesszen itt nekem szembeszegülni a világmindenséggel, hanem inkább tesszen szépen szót fogadni és ... *(észreveszi, hogy az Anya kezében van valami)* Hát ez meg? Mit szorongat a tenyerében, hm? Anyuka! Egy véres szőröcsomó?! Nahát, igazán egzotikus kabalái vannak anyukának, meg kell mondanom! ... Na, tessék szépen odaadni. Nem? Ne-em? Hát, úgy is jó. Végére is mindegy. *(gúnyosan)* Ha így könnyebben jön álom a szemére... Egyébként ... alvóállatkát? Választott már? Bice-béka? Hm? Vagy nem kell? ... *(próbál a kedvében járni, de az Anya közben már valami másra figyel)* Most mit duzzog? Hm? Mondja! Jóéjt-puszi? ... Válium? ... Pohárka melange?

ANYA *(nyújtogatja a nyakát, fülel)* Ha! Hallod ezt?

LÁNY Ha nem, hát nem. Akkor én megyek.

ANYA *(megragadja a Lány csuklóját)* Nem hallod?

LÁNY Mit kéne hallanom? Semmit se hallok. ... Hát akkor én...

ANYA Hogyhogy nem hallod? ... *(nyomatékosan, lekezelően)* Mondd csak drágám, te süket vagy? Hallgasd csak! *(az Anya a saját szívére vonja a Lány kezét, drámaian)* Tátámm-tátámm-tátámm! ...Hallod?... *(tragikus hangon)* Igen-igen! ...*(jelentőségteljesen)* Ez ő!

LÁNY *(elhúzza a kezét, megrökönyödve)* Anyuka mégis kiről beszél?

ANYA *(ripacsul túljátszott, bűnbánó hangon)* Tudtam! Tudtam! ... Nem hallgathatok tovább.

LÁNY Na de anyuka, mégis...?

ANYA *(tépelődő, tragikus hangon)* Végülis ...várható volt, hogy egyszer beüt a mennykő, ...feltáruznak a múltnak kútjai és ... le hull a lepel...

LÁNY Hogyan?

ANYA *(magában bosszankodva)*...De hogy éppen most! Micsoda banánhéj! ...*(fitymálva ejtve ki a szavakat)* "Az áruló szív"! Hát persze!

LÁNY *(elveszíti a türelmét)* Anyuka, én ezt ...*(sarkon fordul és nagy elánnal elindul kifelé)* na viszlát.

ANYA *(felemeli a hangját, hogy megállítsa a Lányt)* Kislányom! Egy vallomással tartozom! ...*(a Lány visszanéz)* Én.. én... én ...megöltem az apádat!

LÁNY *(hökkenten)* Hoppá.

Egy pillanatra megáll a levegő, a Lány döbbenet visszafordul

ANYA *(rávágja, mentegetőzve)* Muszáj volt!

LÁNY *(bután)* Igen?

A Lány önkéntelenül elindul vissza, leül az Anya mellé az ágyra és letaglózva bámul maga elé

ANYA *(kínosan feszengve)* Tudod, ...ö-ö...volt benne valami halálosan idegesítő. *(gyorsan magához tér és egykettőre belelovallja magát a mondókájába, csevegősen, affektálva)* Mindig csak a szex, ... meg a romantika, ... meg az intimitás! Egyik héten gyertyafényes vacsora a Montparnasse-on, másik héten kacsasültes piknik a hegyen, ... itt egy meglepi, ott egy meglepi, rózsacsokrok, fülönfüggők, kutyafüle, macskalába, ... rókaprém, boák...horrible! Igazán megértheted!... *(méltatlankodva)* Én egy egészséges montpelier-i polgárlány vagyok, engem nem lehet ezzel a gátlástalan militáris arroganciával megfélemlíteni! ... *(hangot vált, huncut hangon, a mesélés élvezetével)* Így aztán egyik éjjel fogtam magamat, belopóztam a hálószobájába, kezembe kaptam azt az óriási, antik, rézfoggantyús ...akármicsodát, -- tudod, amivel a magokat szoktuk törni karácsonykor, -- azzal aztán odasettenkedtem az ágya mellé és puff, lecsaptam, mint egy mandulát. ...

LÁNY *(döbbenet, hűledezve)* Mint egy ...?! *(kislányosan, hápogva)* Szegény, drága apuskát ...? Mint egy ...?

ANYA *(némiképp elbizonytalanodva)* Végülis megérdemelte, nem? ... Így is van! Hát akkor meg? ... Most mit nézel így?

LÁNY *(megszeppeven, bénultan)* Én csak...

ANYA *(szemrehányóan)* Na. *(visszazökkenve)* Aztán ahogy feküdt ott szegénykém a lábaim előtt,... csúnyán kiterülve, ... a saját, tulajdon koponyájának igazán intelligens kis romjai között, ... egyszeriben valahogy egészen különös asszociációm támadt, ...nem is értem, ...*(affektálva)* talán az a sok-sok együtt töltött év, a házasság szentsége, meg minden, ... szóval, ... most lehet, hogy némiképp szentimentálisnak fogsz tartani...

LÁNY *(láthatólag teljesen összezavarodva)* Hát én...

ANYA *(zavartalanul folytatja)* ... de valahogy, ... szóval valahogy így ... *megsajnálta*, tudod, babukám? Tulajdonképp jó ember volt, *(mániákus hévvel hadovál)* igaz hogy csak egy közönséges tartalékos pöti-generális, egy nyugalmazott főcsászári alhadtáparancsnok, és ráadásul apai ágról szegről-végről *baszk*, ami ugye rettenetes ómen, igyekeztünk nem is nagyon propagálni, viszont kaszinóba nem járt, kokottot nem tartott, a kifutófiúkkal nem keckeckedett... Egyébként meg... tudod mit mondott mindig? ... *(átéléssel, ragyogva)* Moserí! ...Ezt mondta mindig: moserí! ... *(elérzékenyülve)* Hm? Most mondd! Hát nem igaza volt?

LÁNY *(tébolyult tekintettel)* És aztán? ... Anyuka lecsapta apukát és *aztán?*

ANYA *(méltatlankodva a sürgetés miatt)* Aztán, aztán! ... *(derűsen)* Aztán kiszaladtam a konyhába, előkaptam a csontozókést és azzal így ...hát szóval így... de ne lepődj meg!... tudom, hogy elsőre hülyén fog hangzani, ... de tudod én...én akkor így ... *(pajkosan, suttogva)* kivágtam a szívét. .... *(teljesen felvillanyozódva)* És akkor az a guszta kis izé ott a tenyeremben, ahogy még szinte mozgott, ...*(pajkosan, élvezettel)* tátámm-tátámm ... *(csacsogva)* tudod milyen kis gourmand vagyok,...bohó, ...és mohó,... kísérletező kedvű és innovatív ...

LÁNY *(döbbenet)* Úristen! Csak nem...?!

ANYA *(sopánkodva)* Jaj, kislányom, te mindig olyan szélsőségesen fogalmazol! ... *(folytatja élvezetesen, pajkosan)* Hát, igen, picit olyan fura íze volt, nem mondom, még talán leginkább a csigára emlékeztetett, „*L’Escargot a la Provance*” ahogy szegény avignoni nagyanyád készítette mindig ...

Hirtelen hangos csöngetés odakintről

ANYA *(őszinte rémülettel)* Jézusom! Ez ő lesz! ...

LÁNY *(furcsálkodva)* Apuka? ... *(apatikus zavarodottsággal)* Dehiszen akkor...

Mindketten dermedten ülnek, mikor újra megszólal a csöngő

ANYA *(idegesen)* Szaladj kislányom, mondd meg neki, hogy én már... *(lázasan kutat a fejében valamilyen mentőötlet után)* hogy én már...hogy én már ...alszom. Hm?

Szünet, a Lány magába zuhanva, tanácstalanul ül

ANYA *(türelmetlenül)* Na mi lesz már? Nem nyitod ki? Dehiszen csöngetnek, hallod! *(kétségbeesett nyomatékkal)* Most aztán igazán csöngetnek, nem mondhatod, hogy én csak...

LÁNY *(elgondolkozva, zavarodott tekintettel, lelassult mozgással feláll, maga elé)* Megyek. ... Igen-igen. Megyek és...

ANYA *(rávágja)* De be ne engedd! Semmi esetre se! Küldd el! Mondd meg neki feketén-fehéren, hogy nincs itt semmi keresnivalója!

A Lány döbrent tekintettel ránéz az anyjára, aztán kimegy

ANYA *(magának, gőgösen, méltatlankodva)* Ha huszonöt hosszú éven át egyszer sem jutott eszébe idedugni az orrát, akkor most már...

Mialatt a Lány odakint van, az Anya előbb hallgatózni próbál, aztán megigazítja a frizuráját, a dekoltázsát, kijjebb rakja a melleit, aztán beül az ágyba, eligazgatja magán a takarót, mint aki feltétlenül szépnek akar mutatkozni a látogatója előtt

ANYA *(próbaképp, maga elé, mintha egy árnyhoz beszélne, teátrálisan, affektálva)* Auguste! ...Maga itt? Je ne m'y attendais pas! Erre igazán nem számítottam!

A Lány visszajön

LÁNY *(különös, fölényes hangszílyal)* Egy hölgy keresi anyukát.

ANYA *(felkapja a fejét, furcsálkodva)* Egy hölgy? Miféle hölgy?

LÁNY *(kimérten)* Lady ... Madeline. Azt mondja...

ANYA *(elgondolkozva izlelgeti a szót)* Madeline. Mintha emlékeztetne valamire...

LÁNY Azt mondja az Usher házból jött.

ANYA Az Usher házból? ...*(kutat az emlékezetében, felderül)* Hát persze! Az itt van valahol a kisutca végén. ... *(próbálja felidézni)* Már a bordély

után, ... de még a vágóhíd előtt, ...igen-igen...jártam már ott...Elég rosszhírú környék!

LÁNY *(szuggesztíven, kísértetiesen)* Különös nőszemély! *(próbálja félelmetesen „megjeleníteni”)* A tekintetében valami tébolyult, hideg tűz, ... a haja tépett, a negligiséje enyhén szólva zilált, ...a szeme alatt mindenféle gyanús eredetű foltok, ...*(összehúzott szemekkel, félelmet keltő nyomatékkal)* ráadásul azt állítja, hogy valamilyen sürgős és halaszthatatlan *(jelentőségteljesen)* konzultálnivalója lenne anyukával...

ANYA *(csodálkozva)* Velem?

LÁNY *(improvizál)* ... persze előzőleg erősen exkuzálta magát, hogy ilyen késői órán, *(egyre drámaibb és kísértetiesebb hévvel)* de hogy egyenesen a baltimori kiserdőből érkezett, *(egy lendülettel, crescendo)* ahol állítólag napokig feküdt a saját, tulajdon sírjában, ahová a drágalátós testvérbátyja, egy „utolsó jenki disznó”, valamilyen titokzatos familiáris oppozíció következtében jónak látta elevenen eltemettetni...*(hangot vált, diadalmas, félelmetes mosollyal)* Horrible, n'est ce pas?

Hirtelen, zavarodott csönd

ANYA *(váratlanul felragyog az arca, kitörő örömmel)* Ó! Hát miért nem ezzel kezdted babukám? Vezesd be gyorsan! Hát persze! Szeretettel látjuk! ... Micsoda kedves meglepetés!

A Lány leforrázva áll, aztán hirtelen sarkon fordul, és kimegy. Az Anya feszülten vár

szünet

Az ajtó már nyitva van, ennek ellenére valószínűtlenül hangos, kísérteties ajtónyikorgás.

A Lány fejére borított, hosszú, fekete fátyollal lassan, méltóságteljesen bevonul, mint Lady Madeline

ANYA *(kedélyesen, csacsogva, ügyesen puhatólózva, igyekvő rajongással)* Bonsoir!... Lady Madeline of Usher, ha nem tévedek. Milyen nagyszerű! Már sok szépet hallottam magáról! Tudja a lányom épp az imént... Nahát, hogy maga milyen pompásan néz ki!...Már a körülményekhez képest,

ugyebár... Na de miért álldogál? Foglaljon helyet, kedvesem! Jól utazott? Biztosan fáradt. Az a hosszú, kalandos út... meg azok a regénybe illő, rémes viszontagságok! Igaz is! Nem inna valamit? Mindjárt szólok a lányomnak, hogy... *(kikiált)* Szívecském!...*(a vendéghez, negédesen)* Pohárka champagne? Falatka croissant? ...Hm? ...*(látva, hogy a vendég nem reagál, elbizonytalanodva)* Parlez-vous francais?

LÁNY *(túlvilági hangon)* Üzenetet hoztam.

ANYA *(furcsálkodva)* Üzenetet? ... *(felvillanyozódva)* Amerikából? Ne mondja! *(affektálva)* Fantastique!

LÁNY *(ugyanúgy)* Várják magát.

ANYA *(megilletődve)* Engem? ... *(ragyog)* Hát ez igazán kedves! *(affektálva)* Magnifique! Komolyan mondom...! *(szabadkozva)* Csakhát, ugye... őszintén szólva,... az én koromban már kissé nehezen szánja rá magát az ember, ... *(súgva, bizalmasan)* tudja pillanatnyilag épp lefekvéshez készülődöm ...*(puhatolózva)* De mondja csak, mon ami, mégis... *kire* gondol, amikor...? Úgy érte, hogy...*kik* várnak? Talán... *(felderül a képe)* csak nem? Maga az...elnök? *(pajkosan)* Hohó! Igaz, ami igaz, Abraham mindig is híres-nagy kujon volt...!

LÁNY *(élesen, jelentőségteljesen, kegyetlenül)* A férgek.

ANYA *(elképedve, értetlenül)* A férgek? ...Miféle férgek?

LÁNY *(rövid hatásszünet után, már pici elbátortalanodással a hangjában)* Kisebbek, ...nagyobbak ...

ANYA *(egyszeriben felülkerekedik, hangot vált, fenyegetően)* Igen?

LÁNY *(már kibillentve a szerepéből, de még tovább próbálkozik, ijesztgetős hangon)* kövérek, ... rondák, ... szőrösek...

ANYA *(hidegen, keményen, fölényesen)* ...Vagy úgy. ... Szóval a ... *férgék.* ... *(fenyegetően mozdul felé)* Hát idefigyeljen kedves Lady... hogyishívják, tudja mit? *(lekezelően, diadalmasan, dörgedelmesen)* Igyon még egy pohárka pezsgőt, egyen még egy falatka *(odaveti)* párizsit, aztán menjen szépen haza és mondja meg ezeknek a maga híres, republikánus férgeinek, hogy hiába is reklamálnak, nekem itt még...

A Lány a hosszú, fekete fátyol alatt hirtelen előrenyújtja mindkét kezét, és mint egy alvajáró kísértet fenyegetően az Anya felé lép

LÁNY (*tragikus, túlvilági hangon*) Soha már! ... (*minden magánhangzót megnyújtva, szélsőségesen patetikus stílusban szaval, miközben fenyegető testtartással, a fátyol alatt előrenyújtott kézzel, „sorról sorra” közelebb lép az Anyához, aki hátrahőkölve, döbbenet figyel, crescendo*)

Hiába jó a tél,

a nyár,

Hiába gyűl a könny,

a nyál,

Hiába sír a szív,

a máj,

(*énekelve, az első jelenetből ismerős dallamra, némi gúnyos játékosággal*)

„most-a-nagy-titok-lejár”:

(*suttogva, nagy nyomatékka*)

Terád az éjek éje vár!

A Lány ekkorra már az Anya közvetlen közelébe ér. Az Anya orra alá nyújtott kezéről lecsúszik a fátyol és kivillan alóla árulkodó színű, jellegzetes, vörös kesztyűje
Zavarodott csönd

ANYA (*miután jelentőségteljes pillantást vetett a Lány vörös kesztyűjére, felkapja a fejét, fülel*) Ha! Nem magát keresik? Úgy hallom, mintha...
Hang odakintről: "Madeline!"

LÁNY (*normál hangon, ijedten*) Úristen! A bátyám! ... (*odaugrik az ablakhoz, felkapaszkodik, megpróbál kimászni*) Megengedi?

ANYA (*hidegen, gúnyosan, fölényesen*) Tessék csak. Ahogy parancsolja. Mi itt Európában ugyan még tartjuk magunkat ahhoz a kétségkívül kissé konzervatívnak tűnő tradícióhoz, miszerint az *ajtón*, és nem az *ablakon* szoktunk ki-be rohangálni,... de persze ha maguknál ez már ...

A Lány „kiugrik” az ablakon, fátyla fennakad a párkányon, felhangzó női sikoly. A fekete fátyol vége továbbra is ott lóg az ablakpárkányon

ANYA (*hökkenet*) Nocsak.

A Lány hirtelen betoppan az ajtón, kezében végtelen hosszú, fekete fátyol, ugyanabból az anyagból, mint ami az ablakban lóg, az ajtón befelé húzza maga után

LÁNY *(kezében a fátyol vége, komoly, ártatlan hangon)* Jó hírem van anyuka.

ANYA *(felkapja a fejét, közönyösen)* Igen? ... *(izgatottan)* És a hulla?

LÁNY *(értetlenül)* A hulla? ... *(kapcsol)* Ja, a hulla elment.

ANYA Igazán?

LÁNY *(természetesen)* Mire kiértem, már nem volt sehol. Még hallottam ahogy széleseben lerohan a lépcsőn, de ahogy utána futottam, már csak ezt a *(mutatja)* véres, fekete fátylat találtam a korlátgombon fennakadva. *(mintha fennakadt volna a küszöbön, nagy nekiveselkedéssel ránt egyet a hosszú fátylon, ezzel egy időben az ablakból lógó fátyol egy rántással eltűnik)* Fura, nem?

ANYA *(elgondolkozva)* Ezek szerint...

LÁNY *(az ablak felé mozdulva, készségesen)* De ha sietünk, talán még utolérhetjük! ...Hm? Utánaszaladjak?

ANYA *(ijedten rávágja)* Ne! ... Isten ments! Talán... meggondolta magát. Visszamaszott a föld alá, hogy...lepihenjen, nem igaz? Végére is...

A Lány közben visszafojtott indulattal, látványos, kataton mozdulatokkal, ráérős tempóban elkezd felgombolyítani az ajtóból kigyózó, hosszú, fekete fátylat.

ANYA *(csodálkozva)* Te meg mit csinálsz?

LÁNY *(erőltetett nyugalommal tovább gombolyít, a mártíromság önelégült pátoszával)* ... Ja, úgy döntöttem, maradok.

ANYA *(ébredező nyugtalansággal)* Hogyan?

A Lány a szöveg ritmusa és dinamikája szerint olykor meg-megállva folyamatosan tovább gombolyítja a fátylat

LÁNY (*komolykodó hangon*) Tudja, anyuka, gondolkodtam a dolgon... és végülis arra jutottam, hogy... (hirtelen indulattal) Mégiscsak az anyám!... Igazán nem tehetem meg, hogy csak úgy egyszerűen fogom magamat és...

ANYA (*ijedt rosszallással*) Na de babukám!

LÁNY (*fájdalmas önsajnálattal*) Legfeljebb ...

ANYA Ezt nem gondolhatod komolyan ...

LÁNY (*ugyanúgy, túljátszva*) ...legfeljebb végérvényesen és visszavonhatatlanul lemondok az ... álmaimról...

ANYA Na ne!

LÁNY ...meg az elveimről ...

ANYA ... hiszen még...

LÁNY ... meg a (*nyomatékkal*) komplexusaimról,... (*vállat rándít*) na bumm.

ANYA ...hiszen még előtted az élet, kislányom! Vár rád egy (*rajongó, túljátszott optimizmussal*) hosszú, fényes, napsütötte út, ... ez az ... (*elbizonytalanodva*) izé például, (*keresi a szót*) ez a ...

LÁNY A Champs Elysées? Arra gondol anyuka? (*okoskodva*) Hát igen, ez kétségtelen, ...de voltaképp, ...ha *jól* meggondoljuk, mégse csak csupa vég nélküli ... (*fitymálva*) „jövés-menésből”, ... meg „sétafikálásból”, ...meg „kirakatnézegetésből” áll az élet, az embernek végülis megvannak a maga természetes és elidegeníthetetlen ... fixa ideái, ... (*hadovál*) a magántulajdon szentsége például, ... (*lehelve*) meg a szeretet...

ANYA (*felkapja a tekintetét*) A mi?

LÁNY (*zavartalanul folytatja*) És anyuka aztán igazán megérdemli, hogy a kedvéért (*drámaian, crescendo*) egyszer s mindenkorra...

ANYA (*hevesen csóválja a fejét*) Nem, nem!

LÁNY (*fokozva a „drámai” hatást*)...most és mindörökké...

ANYA (*elutasítóan*) Azt már nem! Szó se lehet róla!

LÁNY (*teátrálisan*) ... végérvényesen és jóvátehetetlenül ...

ANYA Á-á!

LÁNY (*hangot vált, tárgyilagosan*) Sőt! Ha meggondolom, tulajdonképp ... (*ebben a pillanatban elfogy az anyag, a Lánynak sikerült felgombolyítani a fátylat*) ez a minimum. ... (*rendezgeti a gombolyagot*) Úgyhogy én most megyek szépen, levetkőzöm, ...(*jelentőségteljesen odabiccet*) fogat mosok!...felhúzom a hálóingemet és...

ANYA (*csípősen*) Micsinálsz te?

LÁNY (*maga elé emeli az esetlenül felgombolyított, fekete, hurkás fátyolgöngyöveget*) ...magamhoz veszem az ... alvóállatkámat (*gyengéden magához öleli*)...(szomorú, üdvözült, lemondó mosollyal) és aztán...

ANYA (*megelégteli a dolgot, fenyegetően felemelkedik, dörgedelmesen*) Na elég! (*ellentmondást nem tűrő, erélyes hangon, egy szuszra*) Most már aztán fogd be a pofádat kislányom és takarodj innen, mert ha én doblak ki, azt megemlegeted! ... Hát mit képzeltél? (*lekezelően, crescendo*) Hogy eljátszhatod nekem itt a kisjézuskát, meg a ... (*keresi a szót*) Szentjohannát, meg a ...Szantabarbarát? Hm? Hogy a kedvedért majd kiugrok a ... *papucsomból*? Meg a jó kis meleg, bebüdösített *paplanom* alól? Mi? (*sátáni nevetéssel*) Há-há! Na azt aztán már nem! (*bebújik az ágyba*) Most én szépen lefekszem, (*állig magára húzza a paplant*) így...(a szokásos *fülelés*) Ha! Bimm-bamm. (*sietős harangütés hangja*) Hallod? Ütött az óra. Még néhány röpké perc, és én már ...alszom, mint a --... (*gúnyosan, lesajnálóan*) Te meg közben (*gúnyos mosollyal billegeti magát*)... Így is van! Bonne nuit, babukám!...

LÁNY (*halkan, óvatosan*) ... Biztos?

ANYA ...Bonne nuit!

LÁNY (*óvatosan puhatolózva*) Egész biztos, hogy ... ezt szeretné anyuka?

ANYA (*főlényesen, pattogósan*) Miért? Mit gondoltál? Hogy viccelek? Mi? Komolyan azt gondoltad? Há-há! Ez jó! Ez nagyon jó! (*rendezgeti a paplant*) ... (*felemeli a fejét, mintha most venné észre a Lányt, csodálkozást mímelve, szemrehányóan*) Hát te? Mit keresel itt? (*rosszallóan*) Vagy még el se mentél? Igazán nem értelek, kislányom....!

LÁNY (*bátortalanul*) Hát akkor én, ... ha istenbizony ezt szeretné anyuka... (*visszakozik*) Mert ha nem, akkor én ... (*készségesen*) de tényleg! Nem probléma!

ANYA (*undokul*) Menj már, na! Mit állsz ott még mindig? (*a fejével türelmetlenül ide-oda helyezkedik, mintha bármit is látnia kéne*) Nem látok tőled, nem veszed észre?

LÁNY (*csillogó szemmel*) Hát akkor én...(elérzékenyülve, hálás tekintettel) merci maman!

A Lány ünnepélyes mozdulattal leteszi a fátyolgöngyöleget, lábujjhegyen és megilletődötten elindul kifelé

ANYA *(mellékesen)* Ja, babukám, még egy apró kis semmiség, ha már úgyis ott vagy...

LÁNY *(megáll)* Hm?

ANYA *(lazán)* ... legyél olyan aranyos, nézz már ki az ablakon és...

LÁNY *(gyanútlanul)* Igen?

ANYA *(derűs izgalommal)* És nézd meg nekem légyiszíves, hogy jön-e már...

LÁNY *(kipillant)* Igen?

ANYA Hogy jön-e már a-a...

LÁNY *(türelmetlenül)* A ki?

ANYA Hát ez a...

LÁNY ??

ANYA Hát ez a...

LÁNY *(hirtelen felcsattan)* Háteza-háteza?! *(magából kikelve)* Már megint kezdi? Anyuka! Hát mit akar még? *(könyörögve, kiabálva)* A jóistenkére kérem, hát tesszen már végre ... *ledögleni*, aztán hadd menjek a dolgomra, mert ... *(visszafojtott indulattal, a szeme villámokat szór)* Tudja maga egyáltalán, hogy *mások* hogy csinálják? Eláruljam? *(tajtékozó indulattal)* Hát csak úgy, hogy alo mars! *(affektálva, peckesen)* „Csók, anyuka, pá-pá, hoppá!” *(kiabálva, támadón, crescendo)* Nem hogy pucc, meg gyászrevü, ... meg miserere, ... meg entyem-pentyem...! *(élesen)* Villany leó, azt jóccakát! *(egy szuszra, szenvtelenül)* Dies irae, dies illa, requiescant in pace, passz. Menjetekek békével. ... *(elgyengülve, sírósan,)* Én meg próbálok itt szépen, korrektül, ... kulturáltan, ... tapintatosan...

ANYA *(zavartalanul, nyugodtan, magától értetődően)* ...Tudod! Az orángután.

LÁNY *(visszazökken, csodálkozva, halkán)* A micsoda?

ANYA *(derűsen, csacsogósan, érzékletesen)* Az a vörhenyes szőrű, irdatlan testű, borneói orángután, tudod! Állítólag ma reggel érkezett egy máltai hajóval, egy öreg matróz hazavitte, bedugta a ládájába, rátette a lakatot és... *(hirtelen megváltozott hangon, sápadt rémülettel, a nézőtér felett a semmibe*

bámulva) de nézzenek oda! Elfelejtette ráfordítani a kulcsot! ... (védekezőn maga elé húzza a paplant, kétségbeesetten) Terrible!

A Lány láthatólag egyre inkább az Anya víziójának a hatása alá kerül. Az Anya mostantól a közönség feje fölött a semmibe bámulva beszél, mint aki képtelen levenni szemét a látomásról

LÁNY *(halkan, bémultan)* Mi történt?

ANYA *(szuggesztíven, crescendo)* Kimászott a ládából, ... odasettenkedett a hátsó ajtóhoz, ... egyetlen vakmerő ugrással a néptelen, éjszakai utcán termett, és most...

LÁNY *(rémülten)* És most?

ANYA *(félelmetes nyomatékkal)* És most elindul felénk! ...*(szuggesztíven, crescendo)* Végigszalad a Grand Boulevardon,... keresztülosan a Mirebau hídon, ... *(kísértetiesen)* a Szent Mihály útján suhan nesztelen,... a Bon Marche-nál keletnek fordul,... a Sacre Couer-nél nyugatnak fordul,... és máris...

LÁNY *(az ablak mellett háttal a falhoz lapul, próbál óvatosan kilesni az ablakon)* Máris?

ANYA *(végtelenen szuggesztíven, teátrálisan, vizionálva)* Máris ott jár a Morgue utca végén! ... *(izgalmában feltérdel az ágyra)* De mi csillog ott a karmai közt, ...te *úr* isten! Csak nem? Egy cakkos nyelvű, élesre fent pekingi borotva, amit még a ferdeszemű, hottentotta gazdájától zsákmányolt, azám! *(kísértetiesen)* Ahogy tébolyult, vad lendülettel ide-oda cikázik a sötét lapító házfalak között...

LÁNY *(már megbabonázva áll az ablaknál és a nézőtérnek háttal „kifelé” bámul, hipnotikus állapotban, delejes hangon folytatja)* ...a pengén mindannyiszor megcsillan a gázlámpák kénes, sárga fénye...

ANYA *(továbbra is a nézőtér felé fordulva a semmibe bámulva vizionál)...* Nézd! ...Most mintha meglátott volna valamit! ...Egy kivilágított ablak, szentséges ég!

A Lány pánikszerűen behajtja az ablakot

ANYA Fújd el a gyertyát, gyorsan, kislányom, gyorsan ... *(természetesen nincs gyertya)*

LÁNY (*meredten áll a csukott ablaknál és kétségbeesetten kommentálja a „látottakat”*) Késő! Már odaugrott a villámhárítórúdhoz, ...még néhány elszánt mozdulat és egykettőre idefenn terem...

ANYA Szentséges ég, vigyázz! Az ablak!

Az ablak egyetlen vad lendülettel kivágódik, a Lány rémülten hátrál, az Anya tágra meredt szemekkel kiabál

ANYA Ott van! Ott, ott, a hátad mögött!

A Lány hirtelen felénk fordul, a közönség feje fölött a semmibe bámulva meredten áll

ANYA (*szörnyülködve*) Micsoda undok bestia! (*crescendo*) A szőre égnek mered, az orrlyuka kitágul, a szemei vérben forognak, ... a pengével hadonász, ... vastag, ormótlan lábaival elrúgja magát, ... nekilendül... most, most! Vigyázz kislányom! Rád veti magát!

hirtelen kongó, üres csend

LÁNY (*mereven néz előre, hirtelen támadt lélekjelenléttel, végig a nézőtér fölött a semmibe bámulva, halkán, szelíden, csengő hangon*) Vagy mégse? ... Na lám! (*játékosan*) Nézze csak anyuka! Úgy látszik meggondolta magát. A borotvát a sarokba hajítja, ... horkant egyet, ... toppant egyet,... az ágy felé szalad...

ANYA (*óvón húzza maga elé a paplant*) Hogyan?

LÁNY (*magához ragadva a kezdeményezést, szuggesztíven vízionál*) Nini! Ott lapul a ágytámla mögött! (*szörnyülködve, még a játék élvezetével*) Te jószágos ég! Azok a förtelmes, szőrös mancsok! Most a lepedőn kaparász, ... a párnák közt matat, ... hopp, most egy kéjes, undok mozdulattal a földre rántja a paplant, (*már komolyan*) jaj ne! (*az Anya amennyire csak bír, igyekszik az ágy sarkába húzódni, döbbsen mered előre*) Anyuka, ne! (*őszinte kétségbeeséssel*) Minden hiába! Felugrott az ágy sarkába és most...

ANYA És most?

LÁNY (*szuggesztíven, crescendo*) Hosszú, szőrös karjaival átkarolja és...

ANYA ?

LÁNY Felnyalabolja és ...

ANYA És?

LÁNY És a hátára kapja anyukát! Uramisten! Micsoda rémes, pokoli teremtmény, már oson is roppant terhével a kandalló felé...de mi a csudát akarhat ott? ...Csak nem?

ANYA Csak nem??

LÁNY Te jó ég! *(a szeme elé kapja a kezét)* Nézni is iszonyat! ... Még egy perc és ...*(az ujjai közt kukucskál)* anyuka ott lóg fejjel lefelé, ... tetőtől talpig belegyömöszölve a ... kéménykürtöbe... A haja kitépve, a szeme kitolva, az orra... *(rátesz egy lapáttal)* leharapva, ... hogy csak úgy dől a hideg kürtöből a ...*(átsuhanó gúnyos mosoly az arcán)* forró, habos vér, ... meg a korom... És lám...

ANYA *(megtörve, apatikus hangon)* És lám?

LÁNY *(enyhe kárörvendő gúnyjal a hangjában, megjátszott méltatlankodással)*... A szégyentelen! ... Mint aki jól végezte dolgát, ...nagy peckesen befészkel magát a sarokba, ...*(kiélvezve a diadalt, cinikusan, kíméletlenül)* seggét vakarja, fülét piszkálja, hosszú, véres körmeivel ide-oda klimpírozik a padlón... *(fülel, ahogy az anyja szokott)* Ha! *(rövid, gúnyos zongorafutam: dó-ré-mi-mi-ré-dó)*

ANYA *(magához tér, felélénkül, belekezd)* Aztán feláll...

LÁNY *(önkéntelenül megismétli, ugyanazzal az intonációval)* Aztán feláll...*(észbe kap)* Feláll??

ANYA *(felveszi a szálát, átveszi a kezdeményezést)*...gondol egyet, ... hohó! na nézd csak! Észreveszi a pengét, lábra pattan, felkapja, hopp, ... *(forgatja a szemét)* most vérgőzös, ádáz tekintettel körbekémelek a szobán, ... *(jobbra-balra tekergeti a nyakát)* ide néz, oda néz ... Vajon miben mesterkedik? *(lázadó dühvel)* Hát nem volt még elég...? Hát nem? ... Nem elég, hogy... *(hirtelen hangot vált, őszinte rémülettel)* Ó, jaj, babám! Vigyázz! Észrevett! Menekülj! Elindult feléd! *(crescendo)* Most egyetlen, irdatlan szökelléssel a hátad mögött terem, körbeugrál, eléd kerül, mellét veri, öklét rázza, fogát csattogtatja, úristen! Szaladj kislányom, fuss! *(leveti magát az ágyra, felemeli a Lány előtt a paplan szárnyát, hogy bebújhasson alá)* Ide, hozzám! *(a Lány odaugrik az ágyhoz)* Gyorsan, gyorsan!... Jaj! Hiába, hiába minden! ...Most, most! Rádugrott! A dög! *(ugyanebben a pillanatban berántja a Lányt maga mellé, a fejére húzza a paplant, aztán a nézőtér felé fordulva tovább vízionál)* Pusztulj innen, pokolfajzat! ... *(kétségbeesetten)* Istenem, a borotva! Ne! Előkapja és...segítség! Hé

emberek! Ide! Ide! Au secours! Kislányom, vigyázz,... a nyakad! ...Jézus isten! Egyetlen vágás, ...jaj, ne! Horrible! *(kimerülten)* Egyetlen szörnyű vágással kettészelte azt a gyönyörű, hófehér nyakadat! *(már a paplan alatt megbújó Lány felé)* Nagyon fáj? ...*(ölegeti, simogatja a paplan alatt kuksoló Lányt)* Ne sírj, ...ne sírj boldogságom, kincsem, mon ange, itt vagyok, ne sírj!... *(simogatja)* Ma jolie!... Ma pouce! ...Ma jolie! Ma pouce! *(félve emeli fel a fejét, a nézőtér felé fordulva, elborzadva mered a semmibe, mintha egy minden eddiginél szörnyűbb látomás tűnne fel a szemei előtt, komolyan, suttogva)* ... Úristen! Mit tett veled, babukám?... Nézd csak!... Hogy lifeg a fejed...!

Szünet, a Lány továbbra is mozdulatlanul a paplan alatt kuksol, az Anya rajta tartja a paplanon a kezét, majd kimerülten a párnára hanyatlik, csönd

ANYA *(lehunyt szemmel, fájdalmasan)* Quelle tragedie!

hosszú szünet

LÁNY *(kikandikál a paplan alól, derűsen, vidáman, csilingelő hangon, természetesen)* Hahó, anyuka! ... Nézze csak! ... Elment.

ANYA *(felemeli a fejét, normális hangon)* Biztos? ... Jól nézz körül! Az ágy alatt? Hm?

LÁNY *(a fejét lelógatva benéz az ágy alá, vidáman jelenti)* Senki!

A Lány kikászálódik az ágyból, elrendezi a ruháját, feláll, hirtelen kínos csönd

ANYA *(zavartan)* Hát akkor, ö-ö... ezek szerint... minden rendben.

A Lány lassan magához térve az ágy végéhez lép, rendezgeti a frizuráját, újra kínos csönd

ANYA Akkor te most már...

A Lány tovább rendezkedik, de mintha húzná az időt

ANYA *(próbálja megtörni a kínos hallgatást, játékosan, de gyorsan kifulladás lelkesedéssel)* Tudod, az előbb arra gondoltam, ha lenne kedved, akkor még esetleg... *(a kártyaasztal felé kacsint)* De most hirtelen,... most hirtelen valahogy úgy... *elálmosodtam* ... Hm. Fura, nem?

A Lány mostantól a színpad elsötétüléséig mozdulatlanul áll az Anya ágya végénél

LÁNY *(nem mozdul)* Hát akkor én...

ANYA Hát persze, menj csak. ... *(kedvesen, kenetteljesen)* que Dieux te protège, babukám.... *(visszautalásként, erőltetett játékosággal)* Pápá, hoppá!

Szünet, a Lány csak áll

ANYA *(hangosan vívódva)* Mondjuk van itt még valami, de nem számít, igazán, szóra sem érdemes, ... most már tényleg, semmi gond, majd én... elbánok vele. *(a Lány megrezzen, mintha indulna)* Persze ha...

LÁNY *(azonnal rávágja)* Igen?

ANYA Persze ha esetleg megtennéd, hogy... Ha esetleg megpróbálnád valahogy *elkergetni*, ... *(visszakozik)* de nem, nem fontos, végülis...

LÁNY *(komolyan)* Mit?, anyuka. *(kedvesen, megnyugtatóan, mint egy félős kisgyerekhez)* Se „áruló szív”, ... se „sétáló hullá”, ... se „vérszomjas orángután”...

ANYA Hát ezt a ...

LÁNY ?

ANYA *(a fejével az ágya vége felé int, mintha látná)* ...hollót. ...Látod? Ott ül az ágy végében, *(elmélázva)* pompás példány, nem mondom, a tolla mint az ében, a szeme mint két fényes, fekete kő ... *(csacsogva)* És tulajdonképp nincs is vele semmi probléma, ...*(jelentőségteljesen)* de ha te esetleg mégis... *(hízkelvedve)* Tu me fais pour moi? ...Tudod ...sokat segítene...

Szünet

LÁNY (*rezzenéstelen tekintettel, mosolyogva, jelentőségteljesen*)...Hess.
Hm?

Szünet

LÁNY (*ugyanúgy*) Hess-hess!

Az Anya megnyugodva hajítja le a párnára a fejét

Szünet

LÁNY (*nem mozdul*) Oké? ....Hát akkor én... most már tényleg. ... Ajtót?
Becsukjam?

ANYA (*hirtelen picit felkapja a fejét, fülel*) Ha!...(végérvényesen
megnyugodva békés mosollyal visszafekszik) Semmi. ... (*felénk fordulva,*
kényelmesen elhelyezkedve, nyitott szemmel, derűs nyugalommal) Hogy?

LÁNY (*nem mozdul*) Az ajtót.

Szünet

ANYA Ja, csak hajtsd be.

Szünet

LÁNY (*nem mozdul*) Ennyire?

Szünet

ANYA (*nyitott szemmel*) Ennyire.

A Lány nem mozdul

Elsötétül a színpad

www.erdosvirag.hu

